

Viktoria Laurent - Skrabalova, 31 rokov, Paris, France

Jean a cintorín

Volám sa Jean. Pred dvoma týždňami som mal trinásť rokov. Aspoň mi to tak vychádza. Presne pred štrnástimi dňami som totiž počul strýkovu ženu vrieskať:

- Ten fagan sa môže začať obraciať sám. Po uliciach behajú hordy dospievajúcich smradov. Prečo by si on sám neporadil?

A tak mi zbalili do špinavej plachty pár ošúchaných košiel a plátených nohavíc. Do ruky mi strčili krajec vyschnutého chleba a vystrčili ma von. V ich pohľadoch som čítal len jedno:

- Nevracaj sa !

U strýka ostali len tí najmenší. Kým vyrastú do môjho veku, budú mať strechu nad hlavou.

Práve na mňa čosi kvaplo. Rýchlo uskočím. Hádam nestojím pod oknom! Uf, nik na mňa nevyšplechol obsah nočníka! Začína pršať. Pritisnem si batoh k prsiam a pustím sa do behu. Netuším kam. Akoby som potreboval vytvoriť ilúziu, že sa mám kam schovať. Bosé nohy sa mi zabárajú do konského trusu na dlažbe. Zahrieva ma medzi prstami. Necítim chlad mokrého kameňa. Dážď mi v potôčkoch steká po chrbte. Alebo je to pot? Ako dlho bežím? Čľapot vody, cupkanie drobných potkaních labiek a vyhľadovaných psov prerušuje moje fučanie. Otvorím ústa doširoka a nechám kvapky vody dopadať na môj vyschnutý jazyk. Zacítim kŕč v žalúdku. Chlieb som už dávno požúval v malých sústach.

. . .

Päť dní. Päť prstov na jednej ruke. Keď si ju priložím k tvári, v dlani ma tlačí kostnatý nos. Na ústach sa mi vyhodil úsmev. Zatiaľ je mi tu dobre. Na cintorín chodia ľudia len zriedkavo. Je obohnaný vysokým múrom a zo štyroch strán sú mrchoviská. Tam nadbytočné telá, ktoré uvoľnili miesto novým smrteľníkom, ovieva vietor. Postupne sa kosti rozpadajú na prach. Presne tak ako vravel kňaz:

- Prach si a na prach sa obrátiš.

V mojej krypte je síce chladno, ale sucho. Zabalím si nohy do tenkej látky, ktorú som ukradol v kostole. Na každej spovedelnici visel dlhý kus. Hádam im na tej jednej chýbať nebude! Ešte tam majú ďalšie štyri.

Mal by som sa rozhábať! Ak sa nepostavím na svoj roh, obsadí mi ho ten starý, chromý žobrák. Neraz som kvôli nemu hladoval. Poutieram si pravú dlaň o košelu a snažím sa vyšpárať špinu spoza nechtov. Nech tá ruka vyzerá k svetlu, keď mi do nej má ktosi niečo vložiť! Aj tak sa budem musieť naučiť bežať za každým pánom a kričať ako ostatní:

- Pane, pane, dajte aspoň dinár. Prosím, prosííííím.

. . .

Pred bránou je viac ľudí ako obyčajne. Spätím sa. Ako sa prešmyknem popri nich do krypty? Vášnivo o niečom diskutujú a ukazujú prstom smerom k najvzdialenejšiemu kútu cintorína. Okoloidúci sa pristavujú. Ktosi vykrikuje:

- Tak sa tam podme pozrieť ! Nech to vidíme na vlastné oči !

Skupinka ľudí sa rozrástla na menší dav, ktorý sa pohol rozhodným krokom dovnútra. Pripojím sa k nim a nik si ma nevšima. Ľudia si pošuškávajú. Zachytím pár slov. Pri vykopávaní kostí z jedného z najstarších hrobov, naďabili na sochu Smrti. Vraj v ruke drží tabuľku so zvláštnym nápisom.

Dav sa odrazu zastaví a ja nosom takmer narazím do širokého chrbta chlapa, ktorý smrdí močom. Všetci ochkajú a pokyvujú hlavami. Snažím sa prebrať dopredu cez zmes rovnako ufúľaných košiel. Nieкто sa pohne a mne sa naskytne zvláštny pohľad. Nad dierou, v ktorej odpočívajú rozhádzané pár starých kostí, stojí socha kostlivca. Je neuveriteľne biela. Akoby ju ktosi celý deň leštil. V jednej ruke drží svoj rubáš a v druhej tabuľku.

Keby som tak vedel, čo je na nej napísané... Fascinuje ma. Písmená a znaky sa mi rozpíjajú pred očami. Snažia sa mi dostať do hlavy, ale nevedia nájsť cestu. Zdalo sa mi to, alebo na mňa kostlivec žmurkol?

Otrhaný chlap predo mnou sa obráti. a vyškerí na mňa zhnité zuby. O pár rokov tie moje budú také isté. Na tvári sa mu premietajú otázky. Tak ako väčšine ľudí zhrčených okolo sochy. V hrudi ma začne hriať. Som presvedčený, že je to odkaz pre tých, ktorí si to zaslúžia. Možno sa mi jedného dňa ten nápis podarí rozlúštiť. Budem jediný, kto bude rozumieť!

. . .

Dnes som mal šťastie. Z okoloidúceho kočiara mi panička hodila kúsok mäsa. Dostal som sa k nemu rýchlejšie ako túlavé psy. Začínal som nadobúdať obratnosť.

A v noci sa pôjdem opäť pozrieť na kostlivca. Je mi sympatický. Ten jeho štrbavý úsmev vo forme polmesiaca sa mi páči. Čo však znamenajú tie slová?! Akoby sa mi snažili vryť do pamäte. Zanechať tam stopu. Odvážil som sa ho dotknúť. Bol hladký a studený. Ale len na chvíľu. Keď sa vankúšiky mojich

prstov prisali ku kostlivcovým rebrám, zacítil som teplo. Jemné, takmer neciteľné. Bolo tam. Kostlivec žil!

Niečo za mnou zašuchoce. Zježia sa mi chĺpky na zátylku. Opatrne obrátim hlavu. Pár metrov napravo vidím mihnúť sa dlhokánsky tieň. Kto to môže byť? Poškriabem sa pod pazuchou. Uštipla ma tam blcha. Zajtra určite pôjdem k rieke. Budem ich musieť vymlátiť z košeli a nohavíc. Z myšlienok ma vytrhne zvuk krokov. Opäť sa obrátim. Niekoľko centimetrov nad zemou sa vznáša postava. V krku mi navrie hrča. Cítim neuveriteľný tlak na kolenách, na ktorých klačím. Spomeniem si odrazu na rozprávanie chromého žobráka o obchodníkovi, ktorý vraj predával kacírské knihy. Vytrhli mu jazyk a upálili ho tu zaživa. Zhlboka sa nadýchnem a zavriem oči. Nechcem ho vidieť! Nič tam nie je, nič tam nie je, nič tam nie je.

. . . .

Mám krčie v žalúdku. Už si ani nepamätám kedy som jedol naposledy. Necítim si končeky prstov a moja pokožka sa sfarbila do hnedofialova. Na krku mi navreli dve boľavé hrče. Nemám chuť sa pohnúť. Ležím schúlený do klobka a čakám. Na čo vlastne?

Spod privretých viečok sledujem cintorín. Noc sa blíži a piskot vtáčikov sa ozýva zo všetkých kútov. Obloha je ružovkastá. Zajtra bude fúkať vietor.

Odrazu mi výhľad niečo zatieni. Telom mi prebehne triaška. Hneď na to ma zachváti vlna horúčavy. Sťažka dýcham. Rozoznám pred sebou úsmev vo forme polmesiaca. Ruka s rubášom sa natiahne smerom ku mne a prikryje ma ťaživou látkou. Tabuľku mi položí k nohám.

«Neexistuje živý, či už plný umenia alebo sily a odolnosti, koho neudrie môj oštep a nehodí červom jeho almužnu.»

. . .

Na neznámy vírus zomreli nasledujúci rok tisíce ľudí. Tí, ktorí prežili, tvrdili, že sa zázračne vyliečili, keď sa dotkli kameňa krypty, v ktorej spával Jean.

Postupne začali chodiť na cintorín chromí, obsypaní pluzgiermi, neduživí, postihnutí a všetci tí, ktorí trpeli hocijakým neduhom. Hluchonemí zbierali zem a šúchali si ňou uši. Potom vraj opäť vedeli vysloviť slovo Áno. Slepí recitovali modlitby, mladé dievčatá po hodinách sedenia opreté o kryptu otehotneli, slabí zmocneli. Cirkev zázraky po dôkladnom preskúmaní a konzultácii s pápežom označila za falošné. Návštevy cintorína sa však množili. Až kým sa to nedostalo do uší kráľa.

A tak jedného dňa na bráne cintorína pribudol nápis:

"V mene kráľa, zákaz Bohu robiť zázraky na tomto mieste."